

Araştırma Makalesi / Research Article

Hayat Bilgisi Dersinde Aile Katılımıyla İlgili Sınıf Öğretmenleri Ne Düşünüyor?

What Do Primary School Teachers Think About Family Involvement in Life Science Lesson?

Şevval Ece SERDAROĞLU ¹ & Onur BATMAZ ²

Geliş/Received: 28/04/2025

Kabul/Accepted: 24/07/2025

Öz

Hayat Bilgisi dersinde aile katılımıyla ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bu çalışmada, durum çalışmasından yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, uygun örnekleme tekniğiyle belirlenen ve Yozgat ilinde görev yapan 21 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşmelerle elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; sınıf öğretmenlerinin çoğu Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemli olduğunu ve aile katımlı çalışmalara yer verdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin çoğu Hayat Bilgisi dersinin kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olduğunu, Hayat Bilgisi dersinde gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkı sağladığını vurgulamışlardır. Sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili öğrencilerden veya ailelerinden olumlu dönütler aldıkları görülmüştür. Bu çalışmada Hayat Bilgisi dersinde aile katılımına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelenmiş olup farklı derslerdeki aile katılımına yönelik öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesiyle ilgili çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Hayat bilgisi, aile katılımı, sınıf öğretmenleri.

Abstract

This study, which examined the opinions of primary school teachers on family participation in the Life Science lesson, a case study was used. The study group of the research consisted of 21 primary school teachers who were determined by the appropriate sampling technique and work in the province of Yozgat. The data of the study were obtained through semi-structured interviews. Descriptive analysis technique was used in the analysis of the obtained data. As a result of the research; most of the primary school teachers stated that family participation is important in the Life Science lesson and that they include family participation studies. In addition, most of the teachers emphasized that the achievements/learning outcomes/subjects of the Life Science lesson are suitable for family participation studies and that family participation studies carried out in the Life Science lesson contribute to teachers, students and families. It was observed that primary school teachers received positive feedback from students or families regarding family participation studies in the Life Science lesson. In this study, the opinions of primary school teachers on family participation in the Life Science lesson were examined and studies can be conducted to determine the opinions of teachers on family participation in different lessons.

Keywords: Life science, family involvement, primary school teachers.

1. GİRİŞ

Bireyi doğduğu andan itibaren yaşama hazırlayan temel kurum ailedir. Aile bireyin hayatını devam ettirebilmesi için gerekli beslenme, barınma, giyinme, güvenlik gibi koşulları yerine getirmektedir. Aileden sonra bireyi hayata hazırlayan diğer kurumlara önemli görevler düşmektedir. Bu önemli kurumlardan biri de okullardır. Okul ve aile bireyin hayata

¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Yozgat, Türkiye. E-mail: sevalececenturk@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0009-5519-8898>

² Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Doç. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Yozgat, Türkiye. E-mail: onur.batmaz@yobu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-9208-2645>

hazırlanmasında ve uyum sağlamasında benzer amaçlar taşımaktadırlar (Erdoğan, 2000). Bu amaçlar doğrultusunda, ilkokulda yaşamla iç içe olan Hayat Bilgisi dersiyle öğrencilerin yakın çevresini ve çevresinde gelişen olayları tanıması amaçlanmaktadır (Türer, 1992). Hayat Bilgisi, yaşamın anlamını bireye öğreten, bireyin yaşamını kolaylaştırmasını sağlayacak bilgi, beceri, davranış ve tutumu kazanmasını sağlayan, bireyi yaşama hazırlayan ve yaşam dersi olarak da bilinen bir derstir (Gültekin, 2015). Ayrıca hayatta sahip olunması gereken değerlerin kazanılması ve yaşama aktarılması da oldukça önemlidir (Özdemir, 2025). Bu nedenle Hayat Bilgisi dersi bireyin hayatta karşılaştığı olayları, konuyu ve durumu içinde barındırır (Batmaz, 2021). Okul zamanında Hayat Bilgisi dersiyle temel yaşam becerileri kazandırılmaya çalışılırken, okul dışında ise aile yardımıyla bu beceriler desteklenmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle ilkokulda aile katılımı çok önemlidir. Aile katılımı; ailelerin evde, okulda ve toplum içerisinde öğrencileri desteklemesi, öğrencilerin yaşamlarını etkileyecek okul kararlarında söz sahibi olması ve bunları yaparken diğer aileler, öğretmen ve idarecilerle iletişimlerini geliştirmelerini ve böylece hem okulda hem de evde öğrencilerin eğitsel ve kişisel koşullarının iyileştirilmesini amaçlayan bir yaklaşımdır (Ahioğlu Lindberg & Oğuz, 2016). Öğretmen velilerini ne kadar iyi tanırsa aile katılımı etkinliklerini gerçekleştirmek o kadar kolaylaşır. Çünkü öğretmen-veli işbirliği içerisinde ailelerin çocuklarını eğitirken karşılaşılabilecekleri zorluklar karşısında öğretmen devreye girerek aileyi yönlendirebilmelidir. Öğretmenin bunu gerçekleştirebilmesi için de aileyi yakından tanıması gerekmektedir (Atakan, 2010). Aile katılımının çocuğun iletişim becerilerini güçlendirmesinin yanında okul başarısını artmasında da etkisinin olduğu görülmektedir (Kotaman, 2008; Sheldon, 2003; Sağlam & Çalışkan, 2017). Nitekim okul çağındaki bir çocuğun eğitimi değerlendirildiğinde de aile katılımının okul başarısının önemli bir yordayıcısı olduğu görülecektir (Coleman & Churchill, 1997). Doğan'ın (2021) yaptığı çalışmada da bu desteği sağlayan ailelerin çocuklarının diğer çocuklara kıyasla akademik ve sosyal açılarından daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okulda aile katılımının en çok gerçekleşebileceği dersin Hayat Bilgisi dersi olduğu düşünülmektedir. Hayat Bilgisi dersinin, çocuğun aile ile daha çok bağlantı kurabileceği bir içeriğe sahip olması bu durum üzerinde etkili olmaktadır. Bu nedenle Hayat Bilgisi dersi için aile katılımı desteği önemli görülmektedir. Aile katılımıyla öğrenci başarısının yanında öğrencinin mutluluğu ve motivasyonunun artması Hayat Bilgisi dersinde öğrencinin derse aktif katılıma düzeyi olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Böylece sınıf öğretmenlerinin yaşamla iç içe olan Hayat Bilgisi dersinde aile katılımını sağlaması son derece önem arz etmektedir. Örneğin, Hayat Bilgisi dersinde kendimi tanıyorum, aile büyüklerimi tanıyorum, meslekler, birey ve toplum, isteklerimiz ve ihtiyaçlarımız, sorumluluklarımızı biliyorum gibi konularla vatanseverlik, yardımseverlik, sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük gibi birçok değerlerde aile katılımı sağlanabilir. Aile katılımının çocuğun eğitime ailenin destek olması, ailenin öğretmene ve çocuğa yardımcı olması, ailenin çocuğuyla ilgilenmesi, çocukla ilgili paylaşımının olması, ailenin okulda öğrenilenleri evde desteklemesi gibi durumların eğitim öğretim sürecine fayda sağladığına yönelik yapılan birçok çalışmanın (Binicioğlu, 2010; Biber, 2018; Kiraz & Aytaç, 2020; Şahin, 2023) olduğu görülmektedir. Ancak yapılan başka çalışmalarda (Gümüseli, 2004; Özdemir, 2007; Aslanargun, 2007; Argon & Kıyıcı, 2012) ailelerin eğitim düzeyinin düşük olması, ekonomik durumlarının iyi olmaması, çalışan ailelerin yoğun iş temposu, aile içi sorunlar, velilerin birlikte hareket edememesi, sınıf yönetiminin zorlaşması, ailenin isteksiz oluşu ve ailenin çok çocuk sahibi olması gibi durumların aile katılımına engel olduğu vurgulanmaktadır. Alan yazınında aile katılımı çalışmalarına yönelik ebeveyn ve öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması (Ünüvar, 2010), ailelerin fen ve teknoloji dersinde verilen ev ödevlerine ilişkin görüşleri (Yılmaz & Tarı, 2010), aile katılımının öğrenci başarısındaki etkisi (Stephens, 2010), okul-aile işbirliğine ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri (Balkar, 2009; Özgan & Aydın, 2010), kırsal bölgedeki görev yapan öğretmenlerin ve ailelerin aile katılımına yönelik algıları (Stout, 2009), ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin

öğretmen ve yönetici görüşleri (Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010), ilkökul birinci sınıfta aile katılımı (Doğan, 2021), ailelerin eğitimdeki yeri ve önemi (Şahin, 2023) gibi çalışmaların olduğu görülmektedir. Ancak Hayat Bilgisi dersinde aile katılımına yönelik yapılan uygulamaların sınıf öğretmenleri görüşleri doğrultusunda ele alınması hem alanyazına katkı sağlaması hem de Hayat Bilgisi dersinde aile katılımıyla ilgili karşılaşılan zorlukların ve çözüm önerilerinin ortaya konması açısından önemli görülmektedir. Bu doğrultuda Hayat Bilgisi dersinde aile katılımına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelenmiş olup aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
2. Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer verilme durumuna yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
3. Hayat Bilgisi dersinde gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkı sağlama durumlarına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
4. Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının/öğrenme çıktılarının/konularının aile katılımı çalışmalarına uygunluğuna yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
5. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarından sonra öğrencilerin veya ailelerin dönütlerine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
6. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarında herhangi bir zorlukla karşılaşma durumlarına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
7. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili önerilere yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada durum çalışması deseninden yararlanılmıştır. Durum çalışması, bir ya da birkaç durumun derinlemesine incelenmesi, duruma ilişkin etkenlerin (bireyler, olaylar, ortam ve süreçler gibi) bütüncül olarak değerlendirilmesi ve bu etkenlerin araştırılan durumu nasıl etkiledikleri üzerine odaklanmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu çalışmada da Hayat Bilgisi dersinde sınıf öğretmenlerinin aile katılımına yönelik görüşlerinin incelenmesinde durum çalışması deseni kullanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, uygun örnekleme tekniğiyle belirlenen ve Yozgat ilinde görev yapan 21 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Uygun örnekleme, kolay bir şekilde örnekleme dahil edilebilecek katılımcılar ile çalışılabilecek durumlarda tercih edilmektedir (Christensen vd., 2015). Bu araştırma kapsamında da araştırmacıların kolay ulaşabileceği ve görüşme için zaman ayırabileceğini belirten öğretmenler, çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Çalışma grubunun bilgileri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubunun bilgileri

		f
Cinsiyet	Kadın	14
	Erkek	7
Eğitim Durumu	Lisans	18
	Yüksek Lisans	3
Kıdem Yılı	0-10 yıl	14
	11-20 yıl	4
	20 yıl üstü	3
Kariyer Basamağı	Öğretmen	14
	Uzman öğretmen	4
	Başöğretmen	3

Tablo 1'e göre, öğretmenlerin cinsiyete göre; 14'ünün kadın, yedisinin erkek, eğitim durumuna göre ise üçünün yüksek lisans ve 18'inin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin; 14'ü 0-10 yıl, dördü 11-20 yıl ve üçü de 20 yıl üstü mesleki deneyime sahiptir. Öğretmenlerin kariyer basamaklarına bakıldığında da 14'ünün öğretmen, dördünün uzman öğretmen ve üçünün ise başöğretmen oldukları görülmüştür.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşmelerle elde edilmiştir. Görüşmeler önce soruların hazırlanmasında alanyazındaki çalışmalar (Çalışkan, 2022; Doğan, 2021; Kılıç, 2010; Toran & Özgen, 2018; Tümkeya & Yeşiloğlu-Uçar, 2021) incelenmiş olup bu doğrultuda taslak görüşme soruları oluşturulmuştur. Oluşturulan sorular için uzman (sınıf eğitimi alanında iki öğretim üyesi, yüksek lisans mezunu iki sınıf öğretmeni) görüşleri alınmış ve sorulara son hali verilmiştir. Uzmanlardan alınan öneriler doğrultusunda “Aile katılımı size neyi çağırıyor?” ve “Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarını daha çok nasıl gerçekleştirmeyi tercih ediyorsunuz” soruları çıkarılmış, bazı sorularda da ufak değişiklikler (kelime, yazım ve noktalama gibi) yapılmıştır. Son hali verilen görüşme sorularıyla, çalışma grubunda yer almayan iki öğretmenle görüşmeler gerçekleştirilmiş olup sorularla ilgili öğretmenlerden herhangi bir olumsuz dönüt olmamıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde; “Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?”, “Hayat Bilgisi dersi kapsamında aile katılımı çalışmalarına yer veriyor musunuz? Yer veriyorsanız bunlardan bahsedebilir misiniz?”, “Hayat Bilgisi dersi kapsamında gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkı sağladığını düşünüyor musunuz? Düşünürseniz bu katkılardan bahsedebilir misiniz?” gibi sorular yer almaktadır. Son hali verilen görüşme sorularıyla gerçekleştirilen görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmış olup her bir görüşme ortalama 10 dakika sürmüştür. Görüşmelerden elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve betimsel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir. Betimsel analiz, araştırmada kullanılan gözlem, görüşme veya belge gibi veri toplama araçlarında yer alan soru ya da konunun temele alınarak analiz edilmesidir (Ekiz, 2020). Analiz sürecinde elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş, Miles & Huberman'ın (1994) kodlama güvenilirliği formülü kullanılmıştır. Bu formül doğrultusunda araştırmacılar arasındaki kodlama uyumu % 92 çıkmış olup kodlama güvenilir olarak değerlendirilmiştir (Miles & Huberman, 1994). Ayrıca görüşme sorularına verilen yanıtlardan doğrudan alıntılar yapılmış ve öğretmenler Ö1, Ö2, ..., Ö21 şeklinde kodlanmıştır.

2.4. Etik Kurul Onayı

Bu araştırmanın kavramsal çerçevesinin hazırlanması, veri toplama araçlarının uygulanması, verilerin toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması aşamalarının tamamında etik kurallara uygun hareket edilmiştir. Karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde ANKAD Yayın Kurulu’nun hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır. Tüm sorumluluk yazarlara aittir. Bu çalışmanın ANKAD dışında herhangi bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırma için Yozgat Bozok Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu’nun 21.02.2024 tarih ve 11/34 numaralı kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

3. BULGULAR

Çalışmanın bu kısmında, Hayat Bilgisi dersinde aile katılımına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen verilerin analiz edilmesiyle ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir.

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemine yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımının önem durumu	Neden?	Öğretmenler	f
Önemli olduğunu düşünüyorum	Öğrenciyi yaşama hazırlamada aileye destek olması	Ö1,Ö3,Ö4,Ö7,Ö10,Ö11,Ö13,Ö14,Ö17,Ö19	10
	İşbirliği becerisinin gelişimine katkı sunması	Ö8,Ö16,Ö19	3
	Öğrencinin derse karşı ilgisini artırması	Ö2,Ö9	2
	Kalıcı öğrenme ve öğrenilenleri kolayca yaşama aktarma imkânı sağlaması	Ö6,Ö15	2
	Ders konularının ailenin rol model olmasına fırsat sunması	Ö6,Ö12	2
	Öğrencinin aile desteğini hissetmesi	Ö5	1
	Ailenin eğitime bakış açısının değişmesine imkân tanınması	Ö20	1
Önemli olmadığını düşünüyorum	Zaman kaybına olanak tanınması	Ö18	1
	Aile okul içine çok dâhil olmamalı	Ö21	1

Tablo 2’ye göre, sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemine yönelik görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (f=19) Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemli olduğunu ifade etmiştir. İki öğretmen ise aile katılımının önemli olmadığını belirtmiştir. Öğretmenler; öğrenciyi yaşama hazırlamada aileye destek olması, öğrencinin derse karşı ilgisini artırması, öğrencinin aile desteğini hissetmesi, kalıcı öğrenme ve öğrenilenleri kolayca yaşama aktarma imkânı sağlaması, ders konularının ailenin rol model olmasına fırsat sunması, işbirliği becerisinin gelişimine katkı sunması ve ailenin eğitime bakış açısının

değişmesine imkân tanınması açısından Hayat Bilgisi dersinde aile katılımının önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak zaman kaybına olanak tanınması ve aile okul içine çok dâhil olmamalı şeklinde görüş belirten öğretmenler de aile katılımının önemli olmadığını vurgulamışlardır. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Çok önemli olduğunu düşünüyorum. Öğrenci aile desteğini hissetmesi açısından aile katılımı çok önemlidir. Böylece aile katılımı olmazsa eksik olmuş olur.” (Ö5)

“Tabi ki de önemli. Çünkü konuların, aile tarafından rol model olması açısından önemli aile katılımı. Ayrıca öğrenci gözünde bilgiler somutlaştırılarak yaşama aktarılıyor ve kalıcı öğrenmeler sağlanmış oluyor.” (Ö6)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer veriyor musunuz? Yer veriyorsanız bunlardan bahseder misiniz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer verme durumlarına yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımı çalışmalarına yer verme durumu ve yapılan çalışmalar		Öğretmenler	f
Yer veriyorum	Konuyla ilgili sınıf içi uygulamalarda	Ö3,Ö5,Ö8,Ö11,Ö12,Ö13,Ö19	7
	Sınıf dışı etkinliklerde (alan gezisi vb.)	Ö1,Ö2,Ö5,Ö7,Ö9,Ö17	6
	Belirli gün ve haftalarda	Ö10,Ö12,Ö15,Ö16,Ö20	5
	Eğitsel amaçlı çalışmalarda (ev ödevi, araştırma etkinlikleri vb.)	Ö4,Ö6,Ö7,Ö13	4
	Sosyal sorumluluk çalışmalarında	Ö9	1
	Öğrenilenlerin takibinde	Ö14	1
	Tiyatro etkinliklerinde	Ö2	1
	Aile-öğrenci sunumu etkinliklerinde	Ö11	1
Yer vermiyorum		Ö18, Ö21	2

Tablo 3’e göre sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer verme durumlarına yönelik görüşleri incelendiğinde; öğretmenlerin büyük bir kısmının (f=19) Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer verdiği, iki öğretmenin ise aile katılımı çalışmalarına yer vermediği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinde konu ile ilgili sınıf içi uygulamalarda, sınıf dışı etkinliklerde, belirli gün ve haftalarda aile katılımı çalışmalarına daha çok yer verdikleri görülmüştür. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Yer veriyorum. Özellikle sınıf içi uygulamalarda aile katılımını sağlıyorum. Ayrıca belirli günlerde haftalarda da aile katılımını sağlamaya çalışıyorum.” (Ö12)

“Belirli gün ve haftaların kazanımlarını aile katılımıyla sağlarım. Böylece aile katılımı Hayat Bilgisi dersinde önemli bir hal alıyor.” (Ö15)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersinde gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkı sağladığını düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bu katkılardan bahseder misiniz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Hayat Bilgisi dersi gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkılarına yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımı çalışmalarının katkıları		Öğretmenler	f
Öğretmenlere	Aileyle iletişimi güçlendirme	Ö3,Ö9,Ö10,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,Ö19	9
	Aileyi ve çocuğu daha iyi tanıma	Ö1,Ö2,Ö11,Ö13,Ö14,Ö19,Ö20	7
	Destek olma	Ö4,Ö5,Ö6,Ö12	4
	Yeni öğrenmeler gerçekleştirme	Ö7,Ö8,Ö16	3
Öğrencilere	Kalıcı öğrenme sağlama	Ö1,Ö5,Ö6,Ö11,Ö14,Ö15,Ö17	7
	Derse ilginin, motivasyonun artması	Ö2,Ö3,Ö16,Ö19,Ö20	5
	Öğrenmelerin somutlaştırılması	Ö1,Ö6,Ö12,Ö14,Ö15	5
	Özgüvenin artması	Ö4,Ö8,Ö10	3
	Aile desteğini hissetme	Ö7,Ö9,Ö13	3
Ailelere	Öğrenme sürecini takip etme	Ö1,Ö9,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö19,Ö20	8
	Sınıf ortamını gözlemleme	Ö2,Ö6,Ö7,Ö11,Ö14	5
	Çocuğuyla keyifli vakit geçirme	Ö8,Ö10,Ö13,Ö19	4
	Öğretmenle iletişimi güçlendirme	Ö4,Ö8,Ö10,Ö12	4
	Farklı beceriler edinme	Ö1,Ö3,Ö4	3
	Sosyal gelişimin güçlenmesi	Ö3,Ö4,Ö5	3

Tablo 4'e göre Hayat Bilgisi dersinde gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkılarına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (f=19) katkı sağladığını ifade ettiği, iki öğretmenin ise katkı sağlamadığını belirttiği görülmüştür. Sınıf öğretmenleri, Hayat Bilgisi dersi kapsamında gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının; aileyle iletişimi güçlendirme (f=9) açısından öğretmenlere, kalıcı öğrenme sağlama (f=7) açısından öğrencilere ve öğrenme sürecini takip etme (f=8) açısından da ailelere katkı sağladığına yönelik görüş belirtmişlerdir. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Evet katkı sağladığını düşünüyorum. Öğretmenlere, çocuğu ve ailesini tanıma fırsatı sunuyor. Öğrencilere öğrenilenleri somutlaştırma, kalıcı öğrenmeler sağlama katkısı sunuyor. Ailelere ise çocuklarının okulda öğrendiklerini izleme fırsatı sağlar. Empati gibi beceriler edinme imkanı sunar.” (Ö1)

“Kesinlikle katkı sağlar. Aileleri, çocukları yakından tanıma fırsatı sunuyor öğretmenlere. Derse olan ilgiyi ya da motivasyonu artırır aile katılımı. Çocuklar daha ilgili olur. Böylece öğrencilere katkı sunmuş olur. Ailelere de sınıf ortamını daha yakından görme imkanı sunmaktadır.” (Ö2)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olduğunu düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız anlatır mısınız?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olup olmadığına yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Dersin aile katılımı çalışmalarına uygunluk durumu		Öğretmenler	f
Kısmen	Konuların bir kısmının aile katılımına uygun olması	Ö1,Ö4,Ö10,Ö18	4
	Bazı kazanımların aile ile içselleştirilememesi	Ö5,Ö21	2
Evet	Hayatla iç içe olan ders olması	Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö13,Ö19	8
	Ailelerin içinde olduğu bir ders olması	Ö6,Ö11,Ö13,Ö16	4
	Kazanımların aile ile iç içe olması	Ö14,Ö15,Ö17	3
	Aile katılımına daha uygun hale getirilmeli	Ö12,Ö20	2
	Birey ve toplumu konu alan bir ders olması	Ö3,Ö7	2

Tablo 5’e göre Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olup olmadığına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğu (f=15) dersin kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olduğunu ifade ederken altı öğretmenin kısmen uygun olduğunu belirttiği görülmüştür. Konuların bir kısmının aile katılımına uygun olmasından ve bazı kazanımların aile ile içselleştirilememesinden dolayı dersin kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına kısmen uygun olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenler; bu dersin hayatla iç içe olan ders olması, ailelerin içinde olduğu bir ders olması, kazanımların aile ile iç içe olması, aile katılımına daha uygun hale getirilmeli ve birey ve toplumu konu alan bir ders olmasından dolayı kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hepsinin uygun olduğunu düşünmüyorum. Ancak konuların bazılarının uygun olduğunu düşünüyorum. Mesela okulla veya çevreyle ilgili olan konuların.” (Ö4)

“Tabii uygun. Çünkü Hayat Bilgisi dersi bireyi ve toplumu konu alan ders olmasından dolayı Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı çalışmalarına yer veriyorum elimden geldiğince.” (Ö3)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarından sonra öğrencilerden veya ailelerden dönütler alıyor musunuz? Alıyorsanız bunlardan bahsedersiniz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarından sonra öğrencilerin veya ailelerin dönütlerine yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımı çalışmalarından sonra alınan dönütler		Öğretmenler	f
Olumlu	Öğrencilerin öğrenme sürecinden keyif alması, mutlu olması	Ö2,Ö8,Ö10,Ö11,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16	8
	Öğrencilerin özgüven ve başarı duygusunun artması	Ö1,Ö4,Ö7,Ö9,Ö20	5
	Aile içi iletişimi güçlendirmesi	Ö5,Ö16,Ö19	3
	Ailenin farklı etkinliklere katılmak istemesi	Ö11,Ö14,Ö19	3
	Ailelerin öğrenme süreci için teşekkür etmesi	Ö3,Ö15	2
	Aile ile çocuğun kaliteli vakit geçirmesi	Ö12,Ö17	2
Olumsuz	Ailesi katılmayan öğrencinin üzülməsi	Ö6	1

Tablo 6’ya göre Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarından sonra öğrencilerin veya ailelerin dönütlerine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin büyük bir kısmının (f=18) aile katılımı çalışmalarından olumlu dönütler aldıkları, bir öğretmenin ise öğrencisinden olumsuz dönüt aldığı ortaya çıkmıştır. İki öğretmen ise aile katılımı çalışmalarına yer vermediği için görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin aldıkları olumlu dönütlerin önemli bir kısmının öğrencilerin öğrenme sürecinden keyif alması, mutlu olması ve öğrencilerin özgüveni ile başarı duygusunun artması yönünde olduğu tespit edilmiştir. Ö6 ise, ailesi katılmayan öğrencinin üzülməsiyle ilgili olumsuz dönüt aldığını belirtmiştir. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Aileler de memnun. Çocuklar kendine daha çok güveniyor aile katılımı olunca. Başarıları da artıyor. Güzel dönütler alıyorum ailelerden de çocuklardan da.” (Ö7)

“Çok memnun kalıyorlar. Öğrenciler keyifli öğrenmeler gerçekleştiriyorlar. Öğrenirken keyif alıyorlar.” (Ö8)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarında herhangi bir zorlukla karşılaştınız mı? Karşılaştıysanız bunlardan bahseder misiniz?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarında herhangi bir zorlukla karşılaşma durumuna yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımı çalışmalarında herhangi bir zorlukla karşılaşma durumu		Öğretmenler	f
Karşılaşıyorum	Ailelerin ilgisiz olması	Ö4,Ö6,Ö12,Ö15,Ö16,Ö17	6
	Veliler arasındaki iletişimden kaynaklı sıkıntılar	Ö1,Ö17,Ö19	3
	Aile katılımı için yapılan planlamada	Ö2,Ö3,Ö13	3
	Ailesi katılmayan öğrencinin üzülməsi	Ö6,Ö17,Ö19	3
	Sınıf yönetiminde sıkıntı yaşama	Ö3	1
Karşılaşmıyorum		Ö5,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö14,Ö20	8

Tablo 7’ye göre Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarında herhangi bir zorlukla karşılaşma durumuna yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, 11 öğretmen zorlukla karşılaştığını ifade ederken sekiz öğretmen ise zorlukla karşılaşmadığını belirtmiştir. İki öğretmen ise aile katılımı çalışmaları yapmadığından soruya cevap vermek istemediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca aile katılımı çalışmalarında öğretmenler; ailelerin ilgisiz olması, veliler arasındaki iletişimden kaynaklı sıkıntılar, aile katılımı için yapılan planlamada, ailesi katılmayan öğrencinin üzülməsi ve sınıf yönetiminde sıkıntı yaşama şeklinde zorlukla karşılaştıkları görülmüştür. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Hayat Bilgisi dersinde aile katılımıyla ilgili herhangi bir zorluklar karşılaşmıyorum.” (Ö9)

“Aile istekli olmayabiliyor aile katılımı çalışmalarında. Böyle olunca da aile katılımı çalışmalarının etkisi istediğimiz gibi olamayabiliyor tabi.” (Ö12)

Sınıf öğretmenlerine “Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulmuş olup öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan ortaya çıkan bulgular Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili önerilere yönelik görüşlere ilişkin bulgular

Aile katılımı çalışmalarıyla ilgili öneriler	Öğretmenler	f
Aile katılımı çalışmaları artırılmalı	Ö2,Ö4,Ö5,Ö8,Ö9,Ö11,Ö13	7
Ailelere yönelik aile katılımı eğitimi verilmeli	Ö1,Ö7,Ö12,Ö13,Ö16,Ö20	6
Ders kitaplarındaki aile katılımı etkinlikleri artırılmalı	Ö5,Ö9,Ö10,Ö13,Ö14	5
İletişim kurulurken dikkat edilmeli	Ö3,Ö15,Ö17	3
Ders planında aile katılımı başlığı olmalı	Ö11,Ö16,Ö17	3
Planlama yapılırken ailesi olmayan öğrenciler dikkate alınmalı	Ö6,Ö17	2
Aileler bu çalışmalara katılmada istekli olmalı	Ö15,Ö20	2
Aile katılımı olmamalı	Ö18,Ö21	2

Tablo 8'e göre Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili önerilere yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde, öğretmenler en fazla (f=7) aile katılımı çalışmaları artırılmalı şeklinde öneride bulunmuşlardır. Ayrıca öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımıyla ilgili; ailelere yönelik aile katılımı eğitimi verilmeli (f=6), ders kitaplarındaki aile katılımı etkinlikleri artırılmalı (f=5), iletişim kurulurken dikkat edilmeli (f=3), ders planında aile katılımı başlığı olmalı (f=3), planlama yapılırken ailesi olmayan öğrenciler dikkate alınmalı (f=2) ve aileler bu çalışmalara katılmada istekli olmalı (f=2) şeklinde önerilerde bulunmuştur. İki öğretmenin de aile katılımının olmaması gerektiğine yönelik öneride bulunduğu ortaya çıkmıştır. Ö19 da herhangi bir öneride bulunmak istemediğini belirtmiştir. Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Öncelikle aile katılımına yönelik çalışmaların sayısı artmalı. Aile katılımıyla ilgili seminerler düzenlenmeli. Ders kitaplarına yansıtılarak aileyle ilgili etkinliklere daha çok yer verilmeli.” (Ö13)

“Aile katılımına yönelik eğitimler verilmeli. Net bir şekilde bir plan dahilinde aile katılımına yer verilmeli.” (Ö16)

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

İlkokul öğretmenlerinin çoğunun aile katılımının, öğrenciyi yaşama hazırlamada aileye destek olması bakımından önemli gördüğü tespit edilmiştir. Ancak ailenin okula çok dâhil olmamasını düşünen ve aile katılımını zaman kaybı olarak gören iki öğretmen aile katılımının önemli olduğu fikrine katılmadığı görülmüştür. Çalışkan (2022) tarafından yapılan çalışmada okul temelli aile katılımı etkinliklerinin velilere göre yetersiz kaldığı ancak ev içi aile katılım çalışmalarından memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar aile katılımının öğrencinin akademik düzeylerine katkısını incelemiş olup bu çalışmalar sonucunda öğrencilerin matematik yeteneklerinin gelişiminin olumlu yönde etkilendiği, ilk okuma yazma (Çelenk, 2003) ve okuduğunu anlama (Çalışkan, 2019) düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca diğer çalışmaların sonucunda da aile katılımının çocukların; derse katılımını ve ilgilerini arttırdığı (Kutlu Abu & Kayar, 2020), başarılarını arttırdığı (Aktaş Arnas, 2011), yaşantıları zenginleştirilebildiği (Gürşimşek, 2003), işbirliğinin gelişmesine katkı sağladığı (Tatar & Bağrıyanık, 2012) ve aile katılımının zekâ oyunları etkinliğini olumlu etkilediği (Yurtbakan & Akyıldız, 2023), etkileşimli okumayla çocukların hayal gücünü geliştirdiği (Yurtbakan & Yurtbakan, 2022) ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla velilerin aile katılımı yönündeki beklentilerinin, öğretmenler tarafından karşılanması ve aile katılımı çalışmalarının artırılması öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin yararına olacağı söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin çoğu aile katılımı çalışmalarına sınıf içindeki etkinliklerde, sınıf dışı etkinliklerde, belirli gün ve haftalarda yer verirken iki öğretmenin ise aile katılımı çalışmalarına hiç yer vermediği görülmüştür. Gültekin & Kılıç'ın (2015) yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin; öğrencilerin okula uyumunda ve yaşamlarına katkı sağlayacak öğrenmelerde Hayat Bilgisi dersinin önemini vurguladıkları ortaya çıkmıştır. Gökçe (2000) ise Hayat Bilgisi öğretiminde okulun yanı sıra aileye de büyük bir sorumluluk düştüğünü ifade etmiştir. Bu nedenle okul ve aile işbirliği içerisinde aile katılımı çalışmalarında sorumluluklar paylaştırılması ve öğrencinin öğrendiklerinin yaşamına aktarılmasıyla kalıcı öğrenmelerin sağlanabilmesi mümkün olabilir. Aile katılımı etkinliklerinin sonuç değil süreç odaklı devam eden etkinliklerden oluşması gerekmektedir (Epstein, vd., 2002). Bu nedenle uygulamalar sınıf içi ve sınıf dışında sürekli devam etmelidir (Epstein, 1995; Göktaş & Gülay Ogelman, 2016). Alanyazında öğretmenlerin hem sınıf içi hem de sınıf dışında aile katılımı etkinliklerine yer verdiği (Yaylacı, 1999; Kılıç, 2010; Fantuzzo, Tighe ve Childs, 2000) görülürken bazı çalışmalarda ise (Çalışkan, 2022; Özyürek vd., 2015) öğretmenlerin sınıf dışı aile katılımı etkinlikleri desteklerken sınıf içi aile katılımı etkinliklere olumlu bakmadığı görülmüştür.

Ancak öğrenci sınıf içerisinde ve dışında da öğrenci kimliğini sürdürdüğünden hem sınıf içi hem de sınıf dışı durumlarda ailesine ihtiyacı olacağı düşünülüp çalışmaların sınıf içinde ve dışında birlikte yürütülmesi gerektiği söylenebilir.

Sınıf öğretmenleri, Hayat Bilgisi dersi kapsamında gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere katkı sağladığını belirtmişlerdir. Hayat Bilgisi dersi kapsamında gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarının; aileyle iletişimi güçlendirme açısından öğretmenlere, kalıcı öğrenme sağlama açısından öğrencilere ve öğrenme sürecini takip etme açısından da ailelere katkı sağladığına yönelik öğretmenler görüşte bulunmuşlardır. Aile katılımı etkinliklerinde aile desteğini gören öğrencilerin kendilerini daha güvende hissetmesi (Machen vd., 2005), öğretmenlerin ise aileyle işbirliği sonucunda çocuklarla ilgilenmek için daha fazla zamanının kalması (Brinton, 1999) açısından aile katılımının önemli olduğu vurgulanmıştır. Çocuğun yaşamında önemli bir yere sahip olan ailenin eğitim sürecinde yer alması gerektiği yapılan çalışmalar da (Aksoy & Arabacı, 2005; Fan & Chen, 2001; Gençer & Batmaz, 2025; Jeynes, 2003; Kılıç, 2010; Walhof, 2016) vurgulanmış olup aile katılımının çocuğun başarısında olumlu bir etkiye sahip olduğu belirtilerek öğrenciye yönelik faydası ortaya konmuştur. Stern (2003) de aile katılımının okul ve aile etkileşimini pekiştirebilecek önemli bir çalışma olduğunu vurgulamaktadır. Moles (1982) aile katılımı çalışmalarının okul içi ve okul dışında öğrencinin öğretmenle iletişim halinde olması, velinin çocuğunun ödevlerine yardımcı olması, çocuğa öğretmen veli işbirliği ile uygun çalışma ortamı sağlama, velinin sınıf içi etkinliklerine katılmasına olanak sağlayan aile katımlı etkinliklerin sürdürülmesi gerektiğini belirtmiştir. Dolayısıyla öğrenciye, öğretmene, veliye ve okul etkileşimine katkı sağlayan aile katılımı etkinliklerinin yaygınlaştırılması gerektiği ifade edilebilir.

Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olup olmadığına yönelik sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu tarafından dersin kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarında uygun olduğu vurgulanmıştır. Ancak altı öğretmenin ise kısmen uygun olduğunu belirttikleri görülmüştür. Konuların bir kısmının aile katılımına uygun olmasından ve bazı kazanımların aile ile içselleştirilememesinden dolayı dersin konularının aile katılımı çalışmalarına kısmen uygun olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenler; bu dersin hayatla iç içe olan ders olması, ailelerin içinde olduğu bir ders olması, kazanımların aile ile iç içe olması, aile katılımına daha uygun hale getirilmeli ve birey ve toplumu konu alan bir ders olmasından dolayı kazanımlarının/öğrenme çıktıların/konularının aile katılımı çalışmalarına uygun olduğunu vurgulamışlardır. Gençer & Batmaz'ın (2005) yaptıkları çalışmada da öğretmen adayları ve akademisyenler aile katılımına önem verilmesi gerektiğini vurgulamış olup değerlerin konu veya kazanımlarla daha fazla ilişkilendirilip detaylandırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Böylece Hayat Bilgisi ders konu/kazanım/çıktılarının sadeleştirilip aile katılımı etkinlikleriyle daha fazla ilişkilendirilmesinin de faydalı olacağı söylenebilir. Kılıç (2010) ise Hayat Bilgisi dersinin temel ilkelerinin, temalarının ve kazanımlarının aile katılımına vurgu yaptığını belirtmiştir. Aile albümleri, aile toplantıları, gösteriler, işbirliği defteri, tatillerden yararlanarak Hayat Bilgisi dersi kazanımlarına yönelik çalışmaların yapılabileceği vurgulanmıştır (Cavkaytar, 2008; Sözer ve Deveci, 2007). Türe ve Deveci (2017) de kazanımların ev ödevleriyle desteklenip ailenin eğitime dâhil edilmesi ile aileden öğrenciye aktarımın öneminden bahsetmesi çalışmanın bu bulgusunu destekler niteliktedir.

Sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarından sonra öğrencilerden veya ailelerden aldığı dönütlerin büyük bir kısmının olumlu olduğu, bir öğretmenin ise öğrencisinden aldığı dönütün olumsuz olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin aldıkları olumlu dönütlerin önemli bir kısmının öğrencilerin öğrenme sürecinden keyif alması, mutlu olması ve öğrencilerin özgüveni ile başarı duygusunun artmasına yönelik görüşler olduğu tespit edilmiştir. Bir öğretmen ise ailesi katılmayan

öğrencinin üzülmeleriyle ilgili olumsuz dönüt aldığını belirtmiştir. Türe ve Deveci'nin (2017) yapmış olduğu çalışma sonucunda aileden alınan desteğin öğrenciyi mutlu ettiği görülmüştür. Kılıç (2010) da aile katılımı etkinliklerine yönelik öğretmenlerin velilere dönüt vermesi gerektiğini belirtmiştir. Sözer ve Deveci (2007) tarafından yapılan çalışmada aile katılımının; öğretmen ile aile arasında güçlü bir işbirliğinin kurulması, öğretmenin iş yükünün azalması ve etkili bir öğretim sürecinin gerçekleşmesi için önemli olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla olumlu dönütlerin artırılması ve hedeflenen aile katılımına ulaşılabilmesi için farklı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Okullar ile veliler arasında iş birliğinin güçlendirilmesi için toplantılar, aile eğitimleri gibi çalışmaların hayata geçirilmesi önerilebilir.

Aile katılımı çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin çoğunun bazı zorluklarla karşılaştığı, sekiz öğretmenin ise herhangi bir zorlukla karşılaşmadığı görülmüştür. Bazı zorluklarla karşılaştığını belirten öğretmenlerin de ailelerin ilgisiz olması, veliler arasındaki iletişimden kaynaklı sıkıntılar, aile katılımı için yapılan planlamada, ailesi katılmayan öğrencinin üzülmeleri ve sınıf yönetiminde sıkıntı yaşama şeklinde zorluklarla karşılaştıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Aile katılımı engellerinin okuldan, öğretmenden, veliden veya sistemden kaynaklı olabilmektedir (Koç, 2019). Ayrıca yoğun iş temposunun ve sosyo-ekonomik durumun veli katılımını engellediği vurgulanmaktadır (Toran ve Özgen, 2018). Aydemir ve Toker Gökçe'nin (2016) çalışmasında ise resmi prosedürlerin uygulanmasında, yöneticilerin ulaşım, beslenme ve güvenlik gibi konularda öğretmenlere verilen yetersiz destekle birlikte yöneticilerin ve öğretmenlerin okul dışı öğrenmeye dair olumlu tutum ve inançlara sahip olmamaları gibi faktörlerin aile katılımını zorlaştıran engeller arasında yer aldığı görülmektedir. Özellikle sınıf dışında aile katılımlı çalışmaların yapılmamasında yöneticilerden alınacak izinlerle ilgili süreçlerin etkili olduğu belirtilmiştir (Tatar & Bağrıyanık, 2012). Engelleri ortadan kaldırmak ve aile katılımını arttırmak için yapılan araştırmalarda (Atakan, 2010; Kaya vd., 2015) öğretmen ile aileler arasında etkili bir iletişim kurmanın oldukça önemli olduğu, ailelere çocuklarıyla birlikte yapabilecekleri etkinliklerle ilgili bilgilendirmelerin yapılarak destek sağlanması gerektiği, yapılacak çalışmalara ailelerin de katılımının teşvik edilmesinin faydalı olacağı belirtilmiştir. Böylece aile katılımında ortaya çıkan engellerin ortadan kaldırılması ve aile katılımının artırılması için okul, öğretmen ve veli işbirliği içinde aile katılımı çalışmalarının yapılması gerektiği söylenebilir.

Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımı çalışmalarıyla ilgili sınıf öğretmenlerinin çoğu tarafından aile katılımı çalışmalarının artırılması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersindeki aile katılımıyla ilgili; ailelere yönelik aile katılımı eğitimi verilmeli, ders kitaplarındaki aile katılımlı etkinlikler artırılmalı, iletişim kurulurken dikkat edilmeli, ders planında aile katılımı başlığı olmalı, planlama yapılırken ailesi olmayan öğrenciler dikkate alınmalı ve aileler bu çalışmalara katılmada istekli olmalı şeklinde önerilerde bulundukları görülmüştür. İki öğretmenin de aile katılımının olmaması gerektiğine yönelik öneride bulunduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin meslek tanıtımı ve pikniklerle aile katılımı etkinlikleri düzenlediği görülmüş olup öğretmenlere meslek tanıtımı ve pikniklerin yanı sıra, farklı aile katılım etkinliklerinin düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca, öğretmenlere aile katılımı ile okul dışı etkinliklerin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda nitelikli eğitimler verilmesi önerilmiştir (Kutlu Abu & Kayar, 2020). Konaklı ve Göktürk (2018) ise ailelerin ve öğrencilerin bir araya geldiği sanatsal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi için çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Çalışkan (2022) tarafından yapılan çalışmada ise velilerin de etkinliklerin düzenli tekrar etmesine, aile katılımlı yarışmaların düzenlenmesine, etkinlik saatlerinin velilerin çalışma saatine uygunluğuna dikkat edilmesine, kahvaltı, tiyatro, sergi gibi okul dışı etkinliklerin düzenlenmesine yönelik önerilerinin olduğu görülmüştür. Kılıç'ın (2010) çalışmasında ise Hayat Bilgisi dersinde aile katılımı etkinliklerinde paydaşlara konferans ve seminerler düzenlenmesi, öğretmenlere ders

kitaplarında aile katılıma uygun ayrı bir yer verilmesi, veli toplantıları düzenlenip aile katımlı çalışmaların öneminin anlatılması, öğretmenlerin okul yöneticileri ile iş birliği içerisinde hareket etmesi, donanımlı sınıflar oluşturularak aile katılımına teşvik sağlanması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Çalışma sonuçları doğrultusunda; farklı derslerdeki aile katılımına yönelik öğretmenlerin görüşlerinin ele alındığı çalışmaların yapılması önerilebilir. Ders materyallerinin aile katılımını destekleyecek içeriklerle hazırlanması sağlanabilir. Aile katılımıyla ilgili hem öğretmenlere hem de ebeveynlere eğitimlerin verilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Ahioğlu Lindberg, E. N. & Oğuz, K. (2016). İlkokul ve ortaokullarda aile katılımı: Bir geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 4135–4151.
- Aksoy, B. A. & Arabacı, N. (2005). Okul öncesi eğitime katılım programının annelerin bilgi düzeylerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 18-26.
- Aktaş Arnas, Y. (2011). Okul öncesi eğitimde aile katılım stratejileri. Y. Aktaş Arnas (Ed.), *Aile eğitimi ve okul öncesinde aile katılımı* içinde (ss. 97-158). Ankara: Vize Basın.
- Argon, T. & Kırıyıcı, C. (2012). İlköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* (19), 80-95.
- Aslanargun, E. (2007). Okul-aile işbirliği ve öğrenci başarısı üzerine bir tarama çalışma. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 119-135.
- Atakan, H. (2010). *Okulöncesi eğitiminde aile katılımı çalışmalarının öğretmen ve ebeveyn görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Aydemir, İ. & Toker Gökçe, A. (2016). Okul yöneticilerinin okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin görüşleri. In *IIIrd International Eurasian Educational Research Congress Bildiri Kitabı* (ss 630-638). Anı.
- Balkar, B. (2009). Okul-aile işbirliği sürecine ilişkin veli ve öğretmen görüşleri üzerine nitel bir çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 135-123.
- Batmaz, O. (2021). İlkokul öğrencilerinin hayat bilgisi dersinde eğlenme düzeyleri ile derse yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(3), 1535-1547. DOI:10.30783/Nevsosbilen.934527
- Biber, K. (2018). Öğretmen adaylarının aile katılımına ilişkin öz yeterlilik inanç düzeylerinin belirlemesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(2), 623-642.
- Binicioğlu, G. (2010). *İlköğretimde okul-aile iletişim etkinlikleri: öğretmen ve veli görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Brinton, B. (1999). *GIVE get involved, volunteer in education volunteering in the classroom benefits parents end children*.
- Cavkaytar, A. (2008). Okul-aile işbirliğini geliştirme etkinlikleri. E. A. Küçükylmaz (Ed.), *Okul, Aile ve Çevre İş Birliği* içinde (ss.77-95). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B. & Turner L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri: Desen ve analiz* (Çev. Ahmet AYPAY). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Coleman, M. & Churchill, S. (1997). Challenges to family involvement. *Childhood Education*, 73(3), 144-146.
- Çalışkan, E. F. (2019). *Aile katılımlı okuma etkinliklerinin ilkököl öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisine, okuma motivasyonuna ve okuma tutumuna etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çalışkan, E. F. (2022). İlkokulda aile katılımı: Veliler ne düşünüyor?. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (31), 328-347. DOI: 10.29000/rumelide.1221587.
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim-Online*, 2(2), 28-34.
- Doğan, M. F. (2021). İlkokul 1. sınıfta aile katılımı: sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 217-229.
- Ekiz, D. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayınları.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701-712.
- Epstein, J. L., Sanders, M. G., Simon, B. S., Salinas, K. C., Jansorn, N. R. & Van Voorhis, F. L. (2002). *School, family, and community partnerships: Your handbook for action*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Erdoğan, Ç., & Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3(3), 399-431.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul yönetimi ve öğretim liderliği*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Fan, X. & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A metaanalysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22.
- Fantuzzo, J., Tighe, E. & Childs, S. (2000). Family involvement questionnaire: A multivariate assessment of family participation in early childhood education. *Journal of educational psychology*, 92(2), 367.
- Gençer, Ö. & Batmaz, O. (2025). Hayat bilgisi dersi öğretimi: öğretmen, öğretmen adayı ve akademisyen görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* (63), 1059-1095. DOI: 10.53444/Deubefd.1585097
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde okul aile işbirliğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 204-209.
- Göktaş, İ. & Gülay Ogelman, H. (2016). Aile katılımı ve sosyal beceri eğitimi programlarının tek başına ve birlikte 4-5 yaş çocuklarının sosyal becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 415-438.
- Gültekin, M. & Kılıç, Z. (2015). Hayat bilgisi dersinin sosyal bilgiler ve fen bilimleri dersleri bakımından işlevselliği incelenmesi. *International Journal Of Curriculum And Instructional Studies*, 4(8), 85-9
- Gültekin, M. (2015). *Hayat bilgisi öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Gümüşeli, A. İ. (2004). Ailenin katılım ve desteğinin öğrenci başarısına etkisi. *Özel Okullar Birliği Bülteni*, 2(6), 14-17.
- Gürşimşek, I. (2003). Okul öncesi eğitime aile katılımı ve psikososyal gelişim. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 3(1), 125-144.

- Jeynes, H. W. (2003). A meta-analysis the effects of parental involvement on minority children's academic achievement. *Education And Urban Society*, 35(2), 202- 218.
- Kaya, E., Eryılmaz, Ö., Gezer, U., Ekici, M. & Kapan, E. (2015). Öğretmenlerin on iki yıllık zorunlu eğitimin (4+4+4) sosyal bilgiler dersine yansımalarına ilişkin algıları. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 5(2), 54-93.
- Kılıç, Z. (2010). *İlköğretim hayat bilgisi dersinde aile katılımı çalışmaları*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kiraz, A. & Aytaç, P. (2020). Practices supporting family involvement in preschool: Family education through science activities. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (50), 226-246.
- Koç, M. H. (2019). Veli katılımı hakkında sınıf öğretmenleri ne düşünüyor? Fenomenolojik bir çalışma. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(29), 53-74.
- Konaklı, T. & Göktürk, Ş. (2018). Aile katılımında alternatif arayışları: İzmit roman aileleri örneği. *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 605- 630.
- Kotaman, H. (2008). Türk ana babalarının çocuklarının eğitim öğretimlerine katılım düzeyleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 135-149.
- Kutlu Abu, N., & Kayar, Z. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımına yönelik görüşlerinin derinlemesine incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (54), 156-183. DOI: 10.21764/mauefd.580721
- Machen, M. S., Wilson, D. J. & Notar, E. C. (2005). Parental involvement in the classroom. *Journal of Instructional Psychology*, 32(1), 13-16.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Moles, O. C. (1982). Synthesis of recent research on parent participation in children's education. *Educational Leadership*, 40(2), 44-47.
- Özdemir, C. (2025). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde gerçekleştirilen değerler eğitimine ilişkin görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*(63), 578-594. DOI: 10.53444/deubefd.1543681
- Özdemir, M. Ç. (2007). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Özgan, H. & Aydın, Z. (2010). Okul-aile işbirliğine ilişkin yönetici, öğretmen ve veli, görüşleri. *9.Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* içinde (ss. 802-811). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Özyürek, A., Yavuz, N.F., Akça, F., Gündüz, Z. B., Öztürk, E., Saka, A. & Açıkyer, G.K. (2015). Okul öncesi ve ilkokullarda aile katılımı etkinlikleri ve ebeveyn beklentilerinin incelenmesi. *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 14-25.
- Sağlam, M., & Çalışkan, Z. (2017). Okul öncesi eğitimde aile katılımına ilişkin ebeveyn ve öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 2(2), 39-49.
- Sheldon, S. B. (2003). Linkingschool–family–community partnerships in urban elementary schools to student achievement on statetests. *The Urban Review*, 35(2), 149-165.
- Sözer, E. & Deveci, H. (2007). Sosyal bilgiler dersinde aile katılımı ve çeşitli uygulama örnekleri. *VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* içinde (ss. 185- 190). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

- Stephens, P. Y. (2010). *The impact of parental involvement on achievement at the third grade level*. Unpublished doctoral thesis, University of Capella.
- Stern, J. (2003). *Involving parents*. Newyork: Continuum.
- Stout, A. (2009). *Comparing rural parent and teacher perspectives of parental involvement: amixed methods study*. Unpublished doctoral thesis, University of Walden.
- Şahin, M. (2023). The place and importance of family in education. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(240), 3195-3220.
- Tatar, N. & Bağrıyanık, K. E. (2012). Fen ve teknoloji dersi öğretmenlerinin okul dışı eğitime yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 11(4), 883-896.
- Toran, M. & Özgen, Z. (2018). Okul öncesi eğitimde aile katılımı: Öğretmenler ne düşünüyor, ne yapıyor?. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(3), 229-245. DOI:10.14689/issn.2148-2624.1.6c3s11m
- Tümekaya S. & Yeşiloğlu Uçar, F. (2021), İlkokul eğitiminde aile katılımına ve engellerine ilişkin öğretmen ve veli görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30(3), 155-169.
- Türe, H. & Deveci, H. (2017). Aileden çocuğa sosyal bilgiler eğitimi: Uygulama örneği. *Türk Akademik Yayınlar Dergisi*, 1(1), 5-21.
- Türer, C. (1992). Hayat bilgisi dersinin önemi ve öğretim şekli. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 259-262.
- Ünüvar, P. (2010). Aile katılımı çalışmalarına yönelik ebeveyn ve öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması. *Kastamonu Education Journal*, 18(3), 719-730.
- Walhof, S. (2016). *Parent involvement in the middle school*. Unpublished master thesis, Iowa: Dordt College.
- Yaylacı, A. F. (1999). *İlköğretim okullarında ailenin okula katılımı (Ankara ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yılmaz, T. & Tarı, Ö. I. (2010). Fen ve teknoloji dersinde ev ödevlerine aile katılımı: bir olgu bilim çalışması. *9.Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* içinde (ss. 287-292). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Yurtbakan, E. & Akyıldız, S. (2023). Zekâ oyunları etkinliğinin ilkökul öğrenci ebeveynlerinin okul algılarına ve katılımlarına etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 129-149. DOI: 10.51460/baebd.1130848
- Yurtbakan, E. & Yurtbakan, E. G. (2022). Okul öncesi öğrenci annelerinin etkileşimli okuma deneyimleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(2), 385-400.

Research Article

What Do Primary School Teachers Think About Family Involvement in Life Science Lesson?

Hayat Bilgisi Dersinde Aile Katılımıyla İlgili Sınıf Öğretmenleri Ne Düşünüyor?

Şevval Ece SERDAROĞLU & Onur BATMAZ

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The family is the basic institution that prepares individuals for life from the moment they are born. The family fulfills the conditions such as nutrition, shelter and clothing necessary for the individual to continue his/her life. After the family, other institutions that prepare the individual for life have important duties. One of these important institutions is schools. School and family have similar goals in the preparation and adaptation of the individual to life (Erdoğan, 2000). In line with these aims, the Life Science lesson, which is intertwined with life in primary school, aims to familiarize students with their immediate environment and the events that occur around them (Türer, 1992). While basic life skills are tried to be acquired through the Life Science lesson during school time, these skills should be supported with the help of the family outside of school. Therefore, family involvement is very important in primary school.

Methods

This study, in which the views of primary school teachers on family involvement in the Life Science lesson were examined, a case study was utilized. The study group of the research consists of 21 primary school teachers working in Yozgat province, who were determined by convenient sampling technique. The data of the study were obtained through semi-structured interviews. Before the interviews, the studies in the literature (Çalışkan, 2022; Doğan, 2021; Doğan, 2021; Kılıç, 2010; Toran & Özgen, 2018; Tümkaya & Yeşiloğlu Uçar, 2021) were examined and draft interview questions were created accordingly. Expert opinions (two faculty members in the field of classroom education and two primary school teachers with master's degrees) were taken for the questions and the questions were finalized. Descriptive analysis technique was used to analyze the data obtained.

Results and Discussion

It was concluded that most primary school teachers consider family involvement important in terms of supporting the family in preparing the student for life. In the study conducted by Çalışkan (2022), it was concluded that school-based family involvement activities were insufficient according to parents, but they were satisfied with in-home family involvement activities. In addition, as a result of other studies, it has been revealed that family involvement increases children's participation and interest in the lesson (Kutlu Abu & Kayar, 2020), increases their success (Aktaş Arnas, 2011), enriches their experiences (Gürşimşek, 2003) and contributes to the development of cooperation (Tatar & Bağrıyanık, 2012).

While most of the primary school teachers included family involvement activities in in-class activities, out-of-class activities, and on certain days and weeks, two teachers did not include family involvement activities at all. In the study conducted by Gültekin & Kılıç (2015), it was revealed that teachers emphasized the importance of the Life Science lesson in students' adaptation to school and learning that will contribute to their lives. Primary school teachers stated that family involvement activities carried out within the scope of the Life Science lesson contributed to teachers, students and families. Studies (Aksoy & Arabacı, 2005; Fan & Chen, 2001; Jeynes, 2003; Gençer & Batmaz, 2025; Kılıç, 2010; Walhof, 2016) emphasized that the

family, which has an important place in the child's life, should take part in the education process and that family participation has a positive effect on the success of the child.

Regarding whether the outcomes/learning outcomes/topics of the Life Science lesson are appropriate for family involvement activities, the majority of the primary school teachers emphasized that the outcomes/learning outcomes/topics of the lesson are appropriate for family involvement activities. Kılıç (2010) stated that the basic principles, themes and outcomes of the Life Science lesson emphasize family involvement. It was revealed that most of the feedbacks received by the majority of the primary school teachers from students or families after the family involvement activities in the Life Studies lesson were positive, while one teacher received negative feedback from his/her students. As a result of the study conducted by Türe & Deveci (2017), it was seen that the support received from the family made the student happy. It was observed that the majority of primary school teachers encountered some difficulties in family involvement activities, while eight teachers did not encounter any difficulties. Family involvement barriers can be caused by the school, teacher, parent or system (Koç, 2019). Regarding family involvement activities in the Life Science lesson, most of the primary school teachers stated that family involvement activities should be increased. In addition, it was suggested that teachers should be given qualified trainings on the planning, implementation and evaluation of family involvement and out-of-school activities (Kutlu Abu & Kayar, 2020).